

Також існує розподіл причин виникнення слідчих помилок на три рівні: Перший рівень об'єднує в собі безпосередні причини, що характеризують недоліки у розслідуванні конкретних справ.

Другий рівень – причини слідчих помилок, пов'язані із діяльністю слідчого, з особою слідчого та умовами, в яких здійснюється вказана діяльність. Їх поділяють на об'єктивні та суб'єктивні.

Причинами третього рівня вважають фактори, що обумовлюють причини першого і другого рівнів – тобто похідні від них.

#### *Список використаних джерел:*

1. Марченко А.Б. Причини та умови, що сприяють слідчим помилкам // Науковий вісник Юридичної академії МВС України. – Дніпропетровськ, 2005. – № 2. – С. 380-386.
2. Власов В.И. Расследование преступлений. Проблемы качества / Власов В.И.; Под ред.: Парадеев В.М. – Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1988. – 200 с.
3. Шурухов Н.Г. Криминалистика: Учебное пособие / Н.Г. Шурухов. – М.: Юрист, 2002. – 639 с.

## **СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ОСОБОЮ, РІЧЧЮ АБО МІСЦЕМ ЗА ДОПОМОГОЮ АУДІО-, ВІДЕО КОНТРОЛЮ**

**Греченко Сергій Юрійович**, ад'юнкт, кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

Спостереження – один з основних способів пізнання світу. За його допомогою людина вивчає навколишню місцевість, розташовані на ній об'єкти та предмети, визначає зміни, які на ній відбуваються, та на основі своїх спостережень вчиняє певні дії. [1, 85]

Оперативним підрозділам для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності за наявності передбачених статтею 6 Закону України про ОРД надається право здійснювати спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтроль місця згідно з положеннями статей 269, 270 Кримінального процесуального кодексу України. [2]

Візуальне спостереження – один із видів негласних слідчих (розшукових) дій, що передбачає постійне або вибіркове дослідження стану та діяльності об'єкта спостереження з подальшим узагальненням та аналізом отриманих даних. [1, 85]

За результатами спостереження складається протокол до якого долучаються отримані фотографії або відеозапис.

Спостереження за особою згідно з частиною першою ст. 269 Кримінального процесуального кодексу України проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої в порядку, передбаченому статтями 246, 248-250 КПК України. [1, 86]

Одним з видів спостереження – є аудіо, відеоконтроль місця. Ст. 270 КПК України.

Аудіо, відеоконтроль місця може здійснюватися під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину і полягає у здійсненні прихованої фіксації відомостей за допомогою аудіо-, відеозапису в середині публічно доступних місць, без відома їх власника, володільця або присутніх у цьому місці осіб, за наявності відомостей про те, що розмови і поведінка осіб у цьому місці, а також інші події, що там відбуваються, можуть містити інформацію, яка має значення для кримінального провадження.

Аудіо-, відеоконтроль місця згідно з частиною першою статті 270 Кримінального процесуального Кодексу України проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої в порядку, передбаченому статтями 246, 248, 249 цього Кодексу.

Проведення негласної слідчої (розшукової) дії, регламентованої ст. 270 Кримінального процесуального Кодексу України здійснюється шляхом встановлення спеціальних технічних засобів у публічно доступних місцях за наявності відомостей про те, що розмови і поведінка осіб у цьому місці, а також інші події, що там відбуваються, мають значення для кримінального провадження. Аудіо-, відеоконтроль місця може проводитись також у місцях імовірного перебування або появи осіб, які підозрюються у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину, з метою фіксації інформації, що може використовуватись у доказуванні на досудовому розслідуванні та в суді.

Аудіо-, відеоконтроль місця відрізняється від аналогічної негласної слідчої дії з аудіоконтролем та відеоконтролем особи передусім місцем її проведення, а також організаційно-тактичними особливостями здійснення.

Регламентована цією статтею КПК негласна слідча (розшукова) дія може проводитись у громадських місцях та в місцях загального користування, доступ до яких необмежений, тобто всередині публічно доступних місць, до яких згідно із тлумаченням положень частин 2 та 3 ст. 267 КК України можна увійти або в яких можна перебувати на правових підставах без відома їх власника, володільця або присутніх у цьому місці осіб. Такими місцями є кінотеатри, кафе, ресторани тощо. Приміщення, спеціально призначені для утримання осіб, права яких обмежені відповідно до закону (приміщення з примусового утримання осіб у зв'язку відбуттям покарання, затримання, взяттям під варту тощо), мають статус публічно доступних для проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії.

Як правило, проведення зазначеної негласної слідчої (розшукової) дії забезпечується працівниками уповноважених оперативних підрозділів, а отримані результати фіксуються на матеріальні носії та можуть використовуватись, як додатки до протоколів про їх проведення для доказування в кримінальному провадженні.

Частина 2 коментованої статті закріплює, що аудіо-, відеоконтроль місця проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої в порядку, передбаченому статтями 246, 248, 249 КПК. В ухвалі слідчого судді повинна бути вказана повна і точна адреса місця, де проводитиметься негласна слідча (розшукова) дія, час і строки її здійснення. [3, ст. 270].

Результати проведеного спостереження відповідно до ч. 1 ст. 269 КПК України фіксуються в протоколі. Об'єктивність і достовірність технічних джерел інформації можуть бути перевірені в ході окремих слідчих дій (наприклад, при допиті оперативного працівника як свідка у справі). Усе це дозволяє переконати суд в об'єктивності та достовірності наданої інформації. [1, 94]

У вирішенні завдань кримінального судочинства діяльність спрямована на пошук, фіксацію і перевірку під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину відомостей про особу та її поведінку або тих, з ким ця особа контактує, або певної речі чи місця у публічних місцях, є одним із головних напрямів у роботі компетентних служб МВС України. Суть цієї роботи полягає в організації та тактиці проведення спостереження за особами або іншими об'єктами, які становлять оперативний інтерес, для отримання і закріплення відомостей, що сприяють попередженню і розкриттю злочинів, викриттю злочинців, які розшукуються. [1, 85]

#### *Список використаних джерел:*

1. Негласні слідчі (розшукові) дії: [курс лекцій] / Д.І. Никифорчук, С.І. Ніколаюк, О.І. Казаченко та ін. // За заг. ред. Никифорчука Д.І. – Київ: НАВС, 2012. – 138 с.
2. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 22. - Ст. 303.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 5076-VI від 05.07.2012. Коментарій

## **ОПЕРАТИВНИЙ ПОШУК ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОСОБАМИ ОКРЕМИХ ЕТНІЧНИХ МЕНШИН**

**Севрук Володимир Геннадійович**, ад'юнкт кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

Виявлення об'єктів оперативної уваги у сфері інформаційних технологій здійснюється оперативними підрозділами під час оперативного пошуку. Оперативний пошук, як окрема форма оперативно-розшукової діяльності, спрямований на отримання та перевірку інформації про раніше невідомі факти та осіб, що становлять оперативний інтерес. Оперативний пошук є системою заходів поза зв'язком з конкретним об'єктом, що перевіряються, чи раніше виявленим фактом. Таким чином, ефективно організований та систематично здійснюваний оперативний пошук визначає повноту інформаційного забезпечення оперативного підрозділу первинною оперативною інформацією.

Злочини у сфері інформаційних технологій, що вчиняються особами окремих етнічних меншин мають високий процент латентності, а тому їх